

Міністерство освіти і науки України
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Харківський національний медичний університет
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Міжрегіональна Академія управління персоналом
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Університет Коменського в Братиславі (Словацька республіка)
Університет менеджменту в Варні (Болгарія)
Інститут соціологічних наук Університету природничих наук у Варшаві (SGGW) (Республіка Польща)
Центру мов та культ національних меншин (Словацька республіка)
Центр іноземних мов Жешувського університету (Республіка Польща)
Основна школа Важецька 11 у місті Прешов (Словацька республіка)

НАУКА І ОСВІТА В ГЛОБАЛЬНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРАХ: ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

22-23 лютого 2024 року

Полтава — Лубни

Затверджено на засіданні вченої ради
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
(протокол № 7 від 1 березня 2024 року)

Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку : зб. наук. праць за матер. III міжнародної наук.-практ. конф. (Полтава, 22-23 лютого 2024 р.) / за ред. Л. О. Данильчук. Полтава : в-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024. Том I. 229 с.

Збірник підготовлено за доповідями учасників III міжнародної науково-практичної конференції «Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку» (Полтава, 22-23 лютого 2024 р.).

Зважаючи на свободу наукової творчості, відповідальність за достовірність матеріалів та фактів несуть автори.

- регулярна оцінка ефективності програм та заходів співпраці через опитування батьків та вчителів;

- забезпечення відкритого зворотного зв'язку від батьків щодо їхніх потреб та очікувань.

Ці додаткові заходи та стратегії можуть сприяти поглибленню співпраці між вчителями-предметниками та батьками, створюючи позитивне та взаємовигідне середовище для розвитку учнів.

Загалом, забезпечення відкритого та довірчого спілкування між вчителями та батьками може сприяти покращенню освітнього процесу та забезпеченню успіху для усіх сторін. Однак важливо пам'ятати, що кожен заклад загальної середньої освіти, вчитель-предметник та батьки можуть потребувати унікального підходу, і важливо враховувати конкретні умови та контекст співпраці.

Список використаних джерел

1. Поради як учителю співпрацювати з батьками. URL: <https://www.miyklas.com.ua/novosti/novini-u-2022-roci/02/poradi-yak-uchitelyu-spivprasyuvati-z-batkami> (дата звернення: 07.02.2024)

Андрушко Іванна Сергіївна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта,
Житомирський державний університет
імені Івана Франка

ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ЙОГАНА ПЕСТАЛОЦЦІ

В епоху Нового часу в педагогіці відбувається формування двох педагогічних підходів: *перший* пов'язаний з переконаністю і вірою в індивідуальні сили і можливості дитини, незалежність процесу розвитку і формування особистості від навколишнього середовища; *другий* орієнтує

педагогічний пошук на взаємодію в організованому процесі становлення особистості індивідуальних можливостей людини і соціокультурних умов його проживання. Тенденцію склали соціально орієнтованої концепції, які стали основою для розширення поля педагогічної практики, формуючи зміст соціально-педагогічної діяльності. До числа соціально-орієнтованих педагогічних підходів цього часу, перш за все, необхідно віднести діяльність Й. Песталоцці (1746–1827), швейцарського педагога, якого по праву вважають одним з перших представників соціальної педагогіки.

Йоган-Генріх Песталоцці народився в Цюріху (Швейцарія) в 1746 році. Освіту Й. Песталоцці одержав спочатку у початковій німецькій школі, а потім в середній латинській. Закінчивши середню школу вступив до Цюріхської вищої школи – Каролінгського колегіуму, де закінчив два молодші курси: філологічний і філософський. Наступні 50 років свого життя Й. Песталоцці відкривав школи, інтернати, притулки, інститути для навчання дітей, та присвячував себе літературній роботі. У світ вийшло багато творів Йогана-Генріха Песталоцці серед яких: «Як Гертруда вчить своїх дітей», «Азбука спостереження», «Лінгард і Гертруда» та «Лебедина пісня» – у цих творах він узагальнив свій досвід виховання і навчання дітей.

Основною метою виховання, за Й. Песталоцці, є розвиток природних здібностей людини, що закладені в ній, постійне їх удосконалення. Він проповідує «гармонійний розвиток сил і здібностей людини», всі гарні задатки людини повинні бути максимально розвинуті. Він порівнює мистецтво виховання з мистецтвом садівника [1, с. 58].

Центром виховання є формування людини, її морального обличчя, любові до людей. У романі «Лінгранд і Гертруда» він показав, як можна поліпшити життя селян через організацію виховання дітей у сім'ї та школі.

А також Й. Песталоцці розробив теорію «природного шляху пізнання». Він вважав, що у дитини процес пізнання починається з чуттєвого сприйняття, яке переробляється свідомістю. Основою навчання Й. Песталоцці вважав наочність, через яку дитина шляхом спостереження отримує правильні

уявлення про світ, розвиває мислення і мову. Він розкрив роль наочності у розвитку логічного мислення дитини під час навчання. Виходячи із своїх загально дидактичних положень, Й. Песталоцці заснував методику початкового навчання. Він відкрив книжне початкове навчання, яке ґрунтується на запам'ятовуванні і переповіданні, і вимагав щоб дитина з ранніх років сама вела спостереження і розвивала свої здібності. Й. Песталоцці запропонував звуковий метод навчання грамоти. Для навчання дітей рахунку, вимірюванню, засвоєнню дробів, а також написання елементів букв, для цього він використовував квадрат. Цю ідею розвинули його послідовники, створивши так званий «арифметичний ящик», який використовують у деяких західних школах і понині [2, с. 96].

Теорія «елементарної освіти» Й. Песталоцці передбачала, щоб вона була простою і доступною для опанування кожній матері. На основі цієї теорії він розробив завдання, зміст і методику першочергового виховання і навчання у сім'ї, яке має удосконалюватись у школі. Вважав, що мати повинна з раннього віку розвивати фізичні сили дитини, прививати їй трудові навички, виховувати любов до оточуючого світу. Й. Песталоцці переосмислив соціальну роль учителя і дав зрозуміти, що для успішного виховання молоді потрібні професійно вишколені вчителі [2, с. 97].

Й. Песталоцці вимагав вчити дітей систематично, послідовно, доступно і добиватись міцних знань. Учителям і батькам слід знати вікові і психологічні особливості дітей, бо вони вже змалку потребують керівництва на основі знань психології. Й. Песталоцці багато працював у галузі методики початкового навчання, зокрема розробив методику рідної мови, арифметики і географії [3, с. 556]. Отже, ми визначили внесок Й. Песталоцці у розвиток педагогіки.

Список використаних джерел

1. Левківський М.В. Історія педагогіки : навч.-метод. посібник. Вид. 4-те, навч. пос. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 190 с.

2. Кравець В. Історія зарубіжної класичної педагогіки. Тернопіль, 1996. С. 96–97.

3. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавничий центр «Академія», 2001. С. 556–566.

Антонов Олексій Володимирович,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання,
Житомирський державний університет
імені Івана Франка

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сьогодні сповнено значною кількістю викликів, які впливають на підготовку майбутніх спеціалістів. Відповідно, враховуючи новітні тенденції, зростають кінцеві вимоги до молодих спеціалістів, що у свою чергу спричинює підвищення конкуренції на ринку праці. Переважна більшість роботодавців надає перевагу спеціалістам, які не лише мають необхідний обсяг знань та навчені виконувати базові функції відповідно до отриманої професії та спеціалізації, а працівникам нового покоління, що здатні не тільки виконувати свої безпосередні обов'язки, а вміють критично мислити, вдосконалювати набуті вміння та навички, знаходяться у процесі постійного безперервного саморозвитку, вміють не тільки працювати у складі команди, а й діяти самостійно і вирішувати проблемні ситуації.

Критичне мислення є об'єктом вивчення багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, що зумовлено все зростаючим інтересом як до самого поняття та його базових компонентів, так і методів та засобів його формування у здобувачів освіти різних вікових груп. Так, у різний час даною проблемою займалися Дж. Д'юї, М. Ліпман, Р. Джонсон, Д. Халперн, Ч. Темпл. Серед українських учених вивченню цього питання приділяють значну увагу